

ETICKÝ KÓDEX
COMPLIANCE
PROFESIONÁLA

PREAMBULA

PROGRAMY ETIKY A COMPLIANCE ZOHRÁVAJÚ ROZHODUJÚCU ÚLOHU V PREVENCII A ODHALOVANÍ NESPRÁVNEHO KONANIA V ORGANIZÁCIÁCH VRÁTANE ICH VLASTNÉHO NESPRÁVNEHO KONANIA, A PODPORUJÚ PROSTREDIE ETICKÉHO PODNIKANIA. ROZVOJ A DÔSLEDNÉ UPLATŇOVANIE ÚČINNÝCH PROGRAMOV COMPLIANCE A ETIKY CHRÁNI INVESTOROV, SPOTREBITELOV, PODNIKATELSKÚ SFÉRU AKO AJ ŠIROKÚ VEREJNOSŤ. COMPLIANCE PROFESIONÁLI POCHOPILI A AKCEPTUJÚ, ŽE SLUŽBY, KTORÉ POSKYTUJÚ, VYŽADUJÚ NAJvyššie štandardy profesionality, integrity a kompetencie.

TENTO ETICKÝ KÓDEX COMPLIANCE PROFESIONÁLA (ĎALEJ LEN „ETICKÝ KÓDEX“) VYJADRUJE PROFESIJNÉ UVEDOMENIE SI TEJTO ZODPOVEDNOSTI VOČI ŠIROKEJ VEREJNOSTI, ZAMESTNÁVATELOM A KLIENTOM, A K PROFESII SAMEJ. CIELOM ETICKÉHO KÓDEXU JE POSKYTNÚŤ VŠETKÝM COMPLIANCE PROFESIONÁLOM ZÁKLADNÉ ZÁSADY A PRAVIDLÁ NAPLNANIU ICH PROFESIJNEJ ZODPOVEDNOSTI.

Etický kódex sa skladá z dvoch častí - Zásad a Pravidiel správania:

Zásady predstavujú všeobecnú normu vytvárajúcu rámec pre podrobnejšie Pravidlá správania. Pravidlá správania sú špecifickou normou určujúcou minimálnu úroveň profesionálneho správania očakávaného od Compliance profesionála.

Dodržiavanie Etického kódexu sa očakáva ako od jednotlivých Compliance profesionálov, tak od profesijných komunit. Závisí predovšetkým na vlastnom porozumení každého jednotlivého Compliance profesionála a jeho dobrovoľných aktivitách, ale aj na podpore zo strany kolegov a širokej verejnosti.

Niektoré Pravidlá správania sú doplnené komentármi, ktoré slúžia na objasnenie alebo spresnenie ich významu a použitia v praxi. V Etickom kódexe sú ďalej použité pojmy s týmto významom:

„Zamestnávateľ“ - zahŕňa zamestnávateľskú organizáciu alebo subjekt, ktoré majú postavenie zamestnávateľa v zmysle platnej právnej úpravy

„Klient“ – zahŕňa subjekt alebo organizáciu, pre ktoré Compliance profesionál poskytuje svoje služby

„Právo“ alebo „Zákony“ - zahŕňa všetky nadnárodné, štátne, regionálne a miestne zákony a právne predpisy, súdne rozhodnutia a schválené medzinárodné dohovory

„Pochybenie“ - zahŕňa ako porušenie samotnej právnej povinnosti, tak aj neetické správanie bez toho, aby tým bola priamo porušená právna povinnosť

„Najvyšší riadiaci orgán“ zamestnávateľa/klienta - predstavuje orgán s najvyššou rozhodovacou právomocou v organizácii, ako je napr. predstavenstvo alebo dozorná rada organizácie.

ZÁSADA I - ZÁVÄZKY VOČI VEREJNOSTI

Compliance profesionáli dodržiavajú zmysel, účel a text zákonov upravujúcich konanie a správanie ich zamestnávateľov a klientov a podporujú ich napĺňanie, a svojou odbornou činnosťou sú príkladom dodržiavania najvyšších etických noriem s cieľom prispieť k ochrane verejného záujmu.

Pravidlo 1.1.

Compliance profesionál nenapomáha a nenavádza k pochybeniam zamestnávateľa alebo klienta, a ani sa nezúčastňuje takýchto pochybení.

Pravidlo 1.2.

Compliance profesionál prijíma opatrenia potrebné na predchádzanie pochybeniam jeho zamestnávateľa alebo klienta.

Komentár:

Opatrenia Compliance profesionála na prevenciu pochybení musia byť samozrejme zákonné a etické. Ak Compliance profesionál realizoval všetko, čo v medziach práva a etiky bolo možné urobiť za účelom predchádzaniu pochybenia, a napriek tomu nebol v prevencii úspešný, postupuje ďalej podľa Pravidla 1.4.

Pravidlo 1.3.

Compliance profesionál používa zdravý úsudok v reakcii na všetky oficiálne a legitímne vyšetrovania alebo zisťovania vykonávané štátnymi orgánmi, týkajúce sa svojho zamestnávateľa alebo klienta, ako aj pri spolupráci na nich.

Komentár:

Zatiaľ čo sa úloha Compliance profesionála vo vyšetrovaní vykonávanom štátnym orgánom môže meniť, Compliance profesionál nesmie nikdy brániť priebehu vyšetrovania alebo v ňom klamať.

Pravidlo 1.4.

Ak sa v súvislosti s výkonom svojej práce Compliance profesionál dozvie o akomkoľvek rozhodnutí zamestnávateľa alebo klienta, ktoré v prípade jeho realizácie povedie k pochybeniu:

1. odmietne súhlas s takýmto rozhodnutím;
2. eskaluje vec, vrátane úrovne Najvyššieho riadiaceho orgánu, ak je to potrebné;
3. ak aj po uskutočnení krokov 1) a 2) pretrvávajú závažné problémy, zväži svoje ďalšie pôsobenie u zamestnávateľa alebo klienta;
4. ohlási takéto rozhodnutie štátnemu orgánu, ak je to požadované zákonom.

Komentár:

Povinnosť Compliance profesionála presahuje povinnosť zamestnávateľa alebo klienta do tej miery, v akej jeho povinnosť k verejnosti a profesii obsahuje povinnosť predchádzať organizačným pochybeniam. Compliance profesionál musí vyčerpať všetky dostupné interné prostriedky, aby odradil zamestnávateľa alebo klienta, jeho zamestnancov a zástupcov od pochybenia. Compliance profesionál musí eskalovať vec až na úroveň Najvyššieho riadiaceho orgánu, ak je to potrebné, vrátane prípadov:

- 1, ku ktorým bol poverený týmto orgánom napr. na základe jeho rozhodnutia;
- 2, eskalácia na úroveň vrcholového vedenia sa ukázala ako neúčinná; alebo
- 3, Compliance profesionál sa domnieva, že eskalácia na úroveň vrcholového vedenia by bola márna.

Ukončenie spolupráce by mal Compliance profesionál zvažovať len ako poslednú možnosť, pretože môže byť jedinou zostávajúcou prekážkou realizácie pochybenia.

Takéto rozhodnutie by mal Compliance profesionál adresovať vrcholovému manažmentu a Najvyššiemu riadiacemu orgánu zamestnávateľa alebo klienta s podrobným a úplným popisom všetkých okolností, vyvolávajúcich jeho konanie. V štruktúrovaných organizáciách môže byť najvyšším riadiacim orgánom najvyšší správny orgán materskej spoločnosti.

ZÁSADA II - ZÁVÄZKY VOČI ZAMESTNÁVATELOVI A KLIENTOVI

Compliance profesionáli slúžia svojmu zamestnávateľovi alebo klientovi s najvyšším zmyslom pre integritu, uplatňujú nezaujatý a objektívny prístup pri ich zastupovaní, a podporujú účinné programy compliance a etiky.

Pravidlo 2.1.

Compliance profesionál slúži svojmu zamestnávateľovi alebo klientovi včasným, kompetentným a profesionálnym spôsobom.

Komentár:

Neočakáva sa, že Compliance profesionáli budú odborníkmi vo všetkých oblastiach, ktorých znalosť je potrebná a vyžadovaná, a ktoré môžu prispieť k efektívnemu programu compliance a etiky. Ak sa Compliance profesionál púšťa do oblastí vyžadujúcich ďalšie vedomosti, musí získať také vedomosti ďalším vzdelávaním, školením alebo prostredníctvom spolupráce s ďalšími osobami, ktoré tieto znalosti majú. Compliance profesionál by mal mať aktuálne a všeobecné vedomosti zo všetkých príslušných oblastí, ktoré sa dajú očakávať u profesionála v oblasti compliance a etiky, a mal by vykonávať aktivity zabezpečujúce, že jeho vedomosti zostanú aktuálne presadzovaním príležitostí pre svoje ďalšie vzdelávanie a profesionálny rozvoj.

Pravidlo 2.2.

Compliance profesionál musí podľa svojich najlepších schopností zabezpečiť, že zamestnávateľ alebo klient koná v súlade so všetkými príslušnými zákonmi a regulačnými pravidlami.

Komentár:

Compliance profesionál by mal zastávať vedúcu úlohu pri zabezpečovaní compliance, avšak povinnosť plnenia právnych regulačných a etických požiadaviek majú v zásade všetci zamestnanci.

Pravidlo 2.3.

Compliance profesionál prešetruje všetky problémy, informácie, hlásenia a/alebo konania týkajúce sa podozrivých alebo skutočných pochybení, s náležitou odbornou starostlivosťou a bez ohľadu na to, či k nim došlo v minulosti, súčasnosti, alebo sa prejavia v budúcnosti.

Komentár:

V organizáciách, kde sú za vyšetrovanie podozrenia z pochybení zodpovední odborníci z iných útvarov (napr. právne oddelenie), splní Compliance profesionál toto pravidlo tým, že oznámi takéto podozrenie z pochybenia týmto odborníkom v súlade so zavedeným ohlasovacím postupom.

Pravidlo 2.4.

Compliance profesionál informuje vrcholové vedenie a Najvyšší riadiaci orgán o stave programu compliance a etiky, a to ako z hľadiska implementácie programu, tak aj z hľadiska jednotlivých oblastí compliance rizík.

Komentár:

Etická povinnosť Compliance profesionála podľa tohto pravidla dopĺňa povinnosť vrcholového vedenia a Najvyššieho riadiaceho orgánu zabezpečiť, že v organizácii je vytvorený primeraný systém informovania a hlásení, ktorý poskytuje vrcholovému vedeniu a Najvyššiemu riadiacemu orgánu samostatné, včasné a presné informácie, ktoré sú zároveň postačujúce na to, aby si každý z vyššie uvedených orgánov v rámci svojej pôsobnosti mohol vytvoriť informovaný úsudok o dodržiavaní zákonov danou spoločnosťou a jej podnikateľskej činnosti.

Pravidlo 2.5.

Compliance profesionál nepodporuje odvetu voči akémukoľvek zamestnancovi, ktorý ohlásil konanie týkajúce sa skutočného alebo domnelého podozrenia z pochybenia, ani k nej nenavádza. Naopak podporuje zavedenie postupov, ktoré zabezpečia ochranu takéhoto zamestnanca v týchto prípadoch.

Komentár:

Compliance profesionál musí podľa svojich najlepších schopností a v súlade s ďalšími povinnosťami vyplývajúcimi z tohto Etického kódexu zachovávať anonymitu oznamujúceho zamestnanca, pokiaľ ju tento zamestnanec požaduje. Ďalej musí vykonávať vyšetrovanie akéhokoľvek skutočného alebo domnelého podozrenia z pochybenia veľmi diskrétno a s patričnou pozornosťou na ochranu dobrej povesti a identity tých, ktorí sú vyšetrovaní.

Pravidlo 2.6.

Compliance profesionál starostlivo chráni dôverné informácie získané v rámci výkonu svojej profesijnej činnosti proti ich zverejneniu, a to s vedomím toho, že utajenie musí za určitých okolností ustúpiť iným hodnotám alebo obavám, napr. ak tým môže vzniknúť značné riziko pre zdravie a bezpečnosť, alebo pôjde o sprístupnenie dôvernej informácie na základe všeobecne záväzného právneho predpisu (napr. v súdnom konaní).

Komentár:

Sprístupnenie dôverných informácií požadovaných na základe všeobecne záväzného právneho predpisu nie je vždy nutné, pokiaľ je takáto dôverná informácia chránená právne uznanou výsadou (napr. advokát - klient).

Pravidlo 2.7.

Compliance profesionál dbá o to, aby nedošlo k akémukoľvek skutočnému, možnému alebo zdanlivému konfliktu medzi záujmami zamestnávateľa alebo klienta a jeho osobnými záujmami alebo záujmami iných osôb alebo organizácií mimo zamestnávateľa alebo klienta, ku ktorým má sám vzťah.

Compliance profesionál musí zverejniť a eticky riešiť prípadný vlastný konflikt záujmov, a musí zamedziť významným stretom, kedykoľvek je to možné. Konflikt záujmov môže narušiť alebo ohroziť vyžadovanú lojalitu. Compliance profesionál si nesmie pripustiť lojalitu k jednotlivcom u zamestnávateľa alebo klienta, s ktorými si vytvoril profesionálny alebo osobný vzťah, ktorá by narušila alebo nahradila jeho povinnosť lojality voči zamestnávateľovi alebo klientovi a/alebo najvyššiu zodpovednosť pri presadzovaní práva, etického podnikania a tohto Etického kódexu.

Komentár:

Pokiaľ má Compliance profesionál akékoľvek obchodné spojenie, priamy alebo nepriamy finančný záujem, alebo iný záujem ktorý by mohol ovplyvniť jeho úsudok v súvislosti s jeho výkonom ako Compliance profesionála, v takom prípade v plnom rozsahu oznámi zamestnávateľovi alebo klientovi povahu takého obchodného spojenia, finančného záujmu alebo iného záujmu. Ak sa hlásenie, vyšetrovanie alebo overovanie pochybenia týka priamo alebo nepriamo činnosti, v ktorej bol Compliance profesionál akýmkoľvek spôsobom zapojený, musí Compliance profesionál zverejniť písomne presnú povahu takéhoto zapojenia vrcholovému manažmentu zamestnávateľa alebo klienta, a to pred začatím vyšetrovania alebo overovania danej veci, ak je to vhodné. Bez ohľadu na túto požiadavku, takéto zapojenie vo veci, ktorá je predmetom oznámenia, vyšetrovania alebo overovania, nutne nevylučuje schopnosť Compliance profesionála plniť svoje povinnosti v tomto ohľade.

Pravidlo 2.8.

Compliance profesionál nesmie uviesť do omylu zamestnávateľa alebo klienta ohľadom výsledkov, ktoré možno dosiahnuť využitím jeho služieb.

Komentár:

Compliance profesionál nevytvára neprimerané očakávania týkajúce sa dopadov alebo výsledkov svojich služieb.

ZÁSADA III - ZÁVÄZKY K PROFESII

Compliance profesionáli usilujú prostredníctvom svojich aktivít o zachovanie integrity a dôstojnosti profesie, presadzovanie účinných programov compliance a etiky, a o podporu profesionality v oblasti compliance a etiky.

Pravidlo 3.1.

Compliance profesionál vykonáva svoju profesijnú činnosť, vrátane vyšetrovania pochybení, čestne, zodpovedne a s náležitou starostlivosťou.

Komentár:

Compliance profesionál by nemal súhlasiť s neprimeraným obmedzením, ktoré by bolo v rozpore s jeho profesionálnou etickou a právnou zodpovednosťou. Primerané obmedzenia zahŕňajú také limity, ktoré predstavujú dostupné zdroje zamestnávateľa alebo klienta. Ak vedenie zamestnávateľa alebo klienta požaduje vyšetrovanie, ale obmedzuje prístup k príslušným informáciám, Compliance profesionál odmietne takéto zadanie a poskytne vysvetlenie Najvyššiemu riadiacemu orgánu zamestnávateľa alebo klienta. Compliance profesionál by sa mal usilovať o podporu najúčinnějších prostriedkov na dosiahnutie compliance.

Pravidlo 3.2.

V súlade s pravidlom 2.6., Compliance profesionál nezverejní bez súhlasu alebo povinnosti ustanovenej právnym predpisom dôverné informácie o obchodných záležitostiach alebo technických procesoch súčasného alebo minulého zamestnávateľa alebo klienta.

Takéto zverejnenie by mohlo narušiť dôveru v profesiu alebo zhoršiť schopnosť Compliance profesionálov získavať takéto informácie v budúcnosti od ostatných.

Komentár:

Compliance profesionáli potrebujú voľný prístup k informáciám, aby mohli účinne fungovať, a potrebujú mať možnosť otvorene komunikovať s ľubovoľným zamestnancom alebo zástupcom zamestnávateľa alebo klienta. Otvorená komunikácia závisí na dôvere.

Zneužitie alebo zneužívanie výsledkov práce Compliance profesionálov predstavuje vážnu hrozbu pre programy compliance a etiky. Compliance profesionáli nesmú používať dôverné informácie ľubovoľným spôsobom, ktorý porušuje zákon alebo ich právne povinnosti, vrátane povinností voči ich zamestnávateľovi alebo klientovi. Ak protistrany v súdnych sporoch používajú výsledky interného vyšetrovania patriace organizácii proti nej, dôveryhodnosť Compliance profesionála môže byť narušená. Compliance profesionál by mal spolupracovať s právnikom na ochrane dôverných informácií a minimalizácii rizika súdnych sporov v tejto súvislosti. Nie je nutné sprístupňovať dôverné informácie v rámci príslušného konania v prípadoch, keď sú tieto informácie chránené právne uznanou výsadou (napríklad advokát-klient).

Pravidlo 3.3.

Compliance profesionál nesmie poskytovať zavádzajúce, klamlivé alebo nepravdivé vyhlásenia alebo tvrdenia o svojej odbornej kvalifikácii, skúsenostiach alebo výkonoch.

Pravidlo 3.4.

Compliance profesionál neuvádza skreslené informácie s cieľom poškodiť profesionálnu povesť iných Compliance profesionálov.

Komentár:

S cieľom podporiť kolegiálnosť a slušnosť v profesii, Compliance profesionál nebude robiť žiadne vyhlásenia týkajúce sa iného Compliance profesionála, ktoré sú hanlivej alebo difamujúcej povahy.

Pravidlo 3.5.

Compliance profesionál udržiava svoju odbornosť a kompetentnosť so zreteľom na vývoj v profesii, vrátane znalostí a vedomostí týkajúcich sa súčasných teórií, praxe v príslušných odvetviach a zákonov.

Komentár:

Compliance profesionál sleduje primerané a vhodné možnosti svojho ďalšieho vzdelávania, vrátane čerpania vedomostí z príslušných profesijných a odborných časopisov a publikácií, komunikácie s profesijnými kolegami, účasťou na dostupných profesionálnych diskusiách a výmenách skúseností prostredníctvom účasti na konferenciách a členstva v profesijných združeniach.

2020@SCPN.SK

spracované na podklade Etického kódexu Compliance a Etických profesionálov organizácie Society of Corporate Compliance & Ethics (SCCE) so sídlom v Minneapolis/USA; corporatecompliance.org